

‘Gebutst aan de startstreep’

Geen wittebroodsweken voor Rutte IV

De coalitie achter Rutte’s vierde kabinet is zichtbaar ‘gebutst’ van start gegaan. ‘Het nieuwe kabinet begint met tegenwind’, constateert ‘partijenkenner’ Gerrit Voerman, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit van Groningen. ‘Het heeft geen wittebroodsweken. Dat belooft weinig goeds.’

Na de lange, moeizame kabinetsformatie is, afgaande op de doorlopende opiniepeilingen, de - doorgestarte - regeringscombinatie van VVD, D66, CDA en ChristenUnie met een oplopende achterstand aan de slag gegaan: het publieke vertrouwen daalt, de coalitiepartijen staan op verlies.

Opvallend is dat noch de linkse [PvdA, GroenLinks, SP] noch de rechts-radicalen oppositie [PVV, Forum en kleinere populistische partijen] er als geheel van profiteert. De winst gaat naar nieuwkomers als Volt, BBB en JA21, en een weinig traditionele partij als de Partij voor de Dieren.

‘De nivellering zet door’, signaleert Voerman, directeur van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen. ‘De grootste partij VVD wordt kleiner, er zijn volgens de nieuwste peilingen maar liefst zes partijen tussen 10 en 20 zetels. En nieuwkomers krijgen het voordeel van de twijfel.’

[Lees verder >](#)

Hoe nieuw?

Er zijn 4 nieuwe paneeltjes ingezet, maar nieuw

Nieuw? Hoe nieuw? Na een lange, moeizame kabinetsformatie - toentertijd de langste ooit: 119 dagen - trad in 1956 een nieuw kabinet aan: Drees IV. Maar zo nieuw was het niet, vond een politieke tekenaar. Drees ging door, de coalitie behield dezelfde samenstelling. Er waren maar een paar bordjes verhangen...

Parlementair dieptepunt

Column

Rein Jan Hoekstra

Oud-informateur, voormalig lid van de Raad van State

'...Voor de langst durende formatieperiode in de parlementaire geschiedenis is nauwelijks of geen verantwoording afgelegd. Ik heb er met grote verbazing naar gekeken en geluisterd. Een dieptepunt in onze parlementaire geschiedenis. Nu worden vragen die parlement en regering zelf hadden moeten beantwoorden, gedeponereerd bij degenen die de evaluatie van de kabinetsformatie op zich nemen. Kieper deze vragen niet op het bord van externe deskundigen, maar houd als Kamer het heft alstublieft zelf in handen. De kiezer die zijn stem bij de laatste verkiezingen uitbracht, heeft daar recht op...'

[Lees de column >](#)

Frankrijk

Unie & lidstaten

Op weg naar de presidentsverkiezingen: 'Recht zo die gaat.'

[Lees verder >](#)

Baltische staten

Woordvoerders van de ex-Sovjet-achterblijvers.

[Lees verder >](#)

7 februari 2022, Den Haag

[Actualiteitendebat: 'De \(door\)rekening van de plannen van Kabinet-Rutte IV'](#)

Democratie in Debat

7 maart 2022, Den Haag

[Actualiteitendebat maart](#)

Democratie in Debat

[> Uitgebreide agenda](#)

Agenda

Tweede Kamervoorzitter:

Vier beschouwingen

De voorzitter van de Tweede Kamer ligt onder vuur. Dat de debatten rond het eerste optreden van Rutte IV een parlementair dieptepunt waren, wordt haar aangewreven.

Kamervoorzitter (1)

'De uithalen naar de Kamervoorzitter doen denken aan kritiek op de brandweer die bij een felle uitslaande brand te laat uitrukt - nadat kwajongens de banden hebben doorgeprikt.'

[Lees verder >](#)

Kamervoorzitter (2)

'Het aanzien van het parlement is in het geding. Juist omdat sommigen erop uit zijn dat doelbewust aan te tasten, is het trekken van een grens nodig. Dat is dan wel een opdracht aan alle (fungerende) voorzitters van plenaire vergaderingen.'

[Lees verder >](#)

Kamervoorzitter (3)

'De voorzitter van de Kamer [zou] als een ouderwetse schoolmeester [kunnen optreden]. Die bewaakte de orde en het fatsoen in de klas, met vogels van diverse pluimage. Maar soms, als hij om de een of andere reden niet aan lesgeven toekwam, liet hij de teugels wat vieren.'

[Lees verder >](#)

Kamervoorzitter (4)

'In de Kamer is de wind is gedraaid, van de voorzitter wordt nu wel het gebruik van sancties verlangd. 'Moet kunnen' is blijkbaar voorbij. Dat vereist sterke aanpassing van de voorzitter.'

[Lees verder >](#)

Ministers in soorten

Wordt in Den Haag een klassieke opera gelijktijdig opgevoerd met een moderne geïmproviseerde rockmusical, met ook nog wat zangers in een vrije rol? Een (eerste) beschouwing.

> [Lees verder](#)

Artikelen

Rutte, wetten & Senaat

Rutte IV heeft geen ambitieus wetgevingsprogramma - en zal daarom minder risico in de Eerste Kamer lopen dan wordt aangenomen. Een analyse.

> [Lees verder](#)

Doorrekening

Een politieke ommezwaai als uitkomst van een lange kabinetsformatie: een radicale inzet op uitgaven en investeringen. Een doorlichting.

> [Lees verder](#)

Godsdienstvrijheid

Bijzondere positie van de kerk, liberale erenzaak.

[Lees verder >](#)

Corona & Grondrechten (1)

Vaccinatieplicht

Alleen als een zeer groot effect te verwachten valt.

[Lees verder >](#)

Proportionaliteit

Niet alles en iedereen over een kam scheren.

[Lees verder >](#)

Podcastserie Het Spel en de Macht

Hebben kiezers dankzij de decentralisaties meer te kiezen bij de gemeenteraadsverkiezingen?

Podcast

'Ik geloof niet dat iemand [...] blij zou worden als ik zei: weet je wat, meneer Van Haga heeft ook de 'Kijk' gelezen; we gaan dat eens uitzoeken. Dat gaan we echt niet doen.'

Minister-President Mark Rutte wimpelt tijdens de debatten over de regeringsverklaring een suggestie van het kamerlid Wybren van Haga af.

En verder

Nieuws

Rutte's laatste? Een column.

[Lees verder >](#)

Nieuwe bestuurscultuur: wantrouwen en bevelen. Een column.

[Lees verder >](#)

Soumaya Sahla en de politiek. Een column.

[Lees verder >](#)

Van EU-Parlement naar kabinet

Yvonne van Rooy - Lubbers II
Piet Dankert - Lubbers III
Hanja Maij-Weggen - Lubbers III
Hedy d'Ancona - Lubbers III
Gijs de Vries - Kok II
Laurens Jan Brinkhorst - Kok II
Karla Peijs - Balkenende II
Camiel Eurlings - Balkenende IV
Cora van Nieuwenhuizen - Rutte III
Liesje Schreinemacher - Rutte IV

Meest ervaren regeringsleiders

Viktor Orban - 11 jaar
Mark Rutte - 11 jaar
Xavier Bettel - 8 jaar
Nikos Anastadiadis - 8 jaar
Antonia Costa - 6 jaar
Emmanuel Macron - 5 jaar
Mateusz Morawiecki - 4 jaar
Pedro Sanchez - 3 jaar
Kyriakos Mitsotakis - 3 jaar
Janesz Jansa - 2 jaar

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[EU en Nederland](#)
[Actuele thema's](#)
[Organisaties en lidstaten](#)
[Europees beleid](#)
[EU in de wereld](#)
[Hoe werkt de EU?](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)